

RUNDSKRIV OG REGELVERK

22.9.2017

TEMA

- Nytt i regelverket
- Endringer/presiseringer som følge av ny forvaltningsmodell
- Behandling av klage- og omgjøringsaker
- Avkorting ved brudd på annet regelverk for jordbruksvirksomhet

NYTT I REGELVERKET

- Forskriften

- ❖ **Nyt tredje ledd i § 8 (min utheving)**

«§ 8. Søknad, registrering og frister

Foretak som søker tilskudd skal benytte elektronisk søknadsskjema fastsatt av Landbruksdirektoratet.

Søknad om tilskudd må være levert innen henholdsvis 15. mai og 15. oktober. Søknadsopplysningene kan endres inntil 14 dager etter søknadsfristen.

Følgende opplysninger kan etterregistreres i søknaden frem til 10. januar påfølgende år:

a) Avløserutgifter som foretaket har hatt etter 15. oktober

b) Salg av tilskuddsberettigede livdyr etter 15. oktober

c) Dyr sanket fra utmarksbeite etter 15. oktober

d) Frukt, bær, vektshusgrønnsaker og potet i Nord-Norge levert til godkjent omsetningsledd etter 15. oktober.

Krav på tilskudd kan ikke pantsettes eller overdras.»

Nytt i regelverket

- Jordbruksavtalen
  - ❖ Distriktstilskudd for frukt, bær og veksthusgrønnsaker
  - ❖ Tilskudd for husdyr
    - Teknisk justering av definisjonen av slaktegris, fra levende vekt til slaktevekt
    - Presiserer at tilskudd for slaktegris (husdyrtilskudd og tilskudd til avløsning ved ferie og fritid) gis for slaktegriser som er slaktet, ikke slaktede avlsgriser.
    - Gis ikke lenger husdyrtilskudd og tilskudd til avløsning ved ferie og fritid for gris solgt som livdyr.

ENDRINGER/PRESISERINGER SOM FØLGE AV NY FORVALTNINGSMODELL

- Virksomhetsoverdragelser
  - ❖ *Husdyrtilskudd*: Overdragende og overtakende foretak vil være berettiget tilskudd for sine respektive telledatoer (med halv stats)
  - ❖ *Avløsertilskudd*: Beregnes på grunnlag av gjennomsnittet av antall dyr foretaket disponerte på telledato på våren og telledato på høsten, og foretakets slakteleveranser gjennom året. Ikke mulig å overdra maksrefusjon til et annet foretak.
  - ❖ *Tilskudd for dyr på beite*: Ved eventuelt brukerskifte i beitesesongen hvor dyrene har vært de påkrevde uker på beite, men der verken ny eller gammel bruker alene har disponert dyrene de krevde ukene, er det ny bruker som oppfyller vilkårene for å motta beitetilskudd for dyrene.
- Vedtak fattes ved attestering

Endringer/presiseringer som følge av ny forvaltningsmodell

- Arealkontroll

Rundskriv 2017-28:

«Dersom kommunen er i tvil om foretaket har disponert arealet som er oppført i søknaden, kan kommunene for eksempel undersøke kilder som avtale om leie og hvilket areal som er ført i foretakets gjødslingsplan.»

«Når kommunen kontrollerer opplysningene i søknaden, bør det verifiseres at arealene er drevet aktivt gjennom vekstsesongen og at det drives vanlig jordbruksproduksjon, samt at det er de vekster oppgitt i søknaden som er produsert på arealet. Dette kan gjøres ved stedlig kontroll, dokumentkontroll, eller ved en kombinasjon av disse.»

➤ Om dokumentkontroll

- *«Bilag som viser innkjøp av nødvendige innsatsfaktorer, som faktura for innkjøp av såkorn, planter, busker, gjødsel eller annet som er nødvendig for den driften som er opplyst i søknadsskjemaet.*
- *Bilag som viser kjøp av tjenester, som for eksempel snitting, pressing, tresking, med flere.*
- *Bilag som viser inntekter fra salg og/eller leveranse av avlingen, med mindre denne brukes i egen husdyrproduksjon eller til annen egen drift.»*

Endringer/presiseringer som følge av ny forvaltningsmodell

- Tilfeller hvor det kan være for tidlig å vurdere om vilkårene er oppfylt på søknadstidspunktet
  - Færre tilfeller nå enn i tidligere modell?
  - Beitetilskudd

Fastsettelsesbrevet:

«For å kunne innvilge dispensasjon, kreves det imidlertid at det skal foreligge et "særlig tilfelle". Det skal derfor mye til før dispensasjon kan gis. Eksempelvis vil en generell henvisning til at 16 ukers beitetid i enkelte områder vil kunne oppleves som lenge, ikke være nok. (...) Det kan likevel tenkes at det for enkelte år og i enkelte områder vil kunne foreligge særlig klimatiske forhold som gjør det umulig å oppfylle kravet til beitetid i innmark. I slike tilfeller bør fylkesmannen kunne dispensere ved å redusere antall uker i nødvendig grad».

- Kravet om aktiv drift

Dispensasjon frå krav om beitetid

Kyr på beite. (Foto: Arne J Lyshol / FMRO)

Publisert 15.08.2017

Lange periodar med nedbør og blaute beite kan gjere det vanskeleg å oppfylle kravet til beitetid i det generelle beitetilskotet. Fylkesmannen kan dispensere frå kravet, men berre i heilt spesielle tilfelle. Vi anbefaler å vente til oktober med å søkje dispensasjon.

BEHANDLING AV KLAGE- OG OMGJØRINGSSAKER

- Behandlingen gjøres utenfor eStilPT
- Ved tilbakebetaling registreres **endelig vedtak**
  - ❖ Der en klage stadfester vedtaket: klageutfallet skal registreres. Når saksbehandler har valgt «Gjenåpne søknad» vil alternativet «Registrer klageutfall» bli synlig. Det er kun tilordnet saksbehandler som kan registrere klageutfall.
  - ❖ Der det i en klage- eller omgjøringssak gjøres endringer til foretakets gunst eller ugunst:
    1. For klage: klageutfall registreres
    2. Nye tall legges inn
      - Endring til gunst: Utbetaling etter godkjenning fra Landbruksdirektoratet
      - Endring til ugunst: Faktura sendes ut etter godkjenning fra Landbruksdirektoratet

AVKORTING VED BRUDD PÅ ANNET REGELVERK FOR JORDBRUKSVIRKSOMHET (§ 11 FØRSTE LEDD)

- § 11 første ledd:

Dersom foretaket **uaktsomt** eller **forsettlig driver eller har drevet** sin virksomhet i **strid med annet regelverk for jordbruksvirksomhet, kan hele eller deler av det samlede tilskuddet som tilfaller foretaket** avkortes.

- Andre avkortingsbestemmelser i forskriften:
  - § 11 (2): manglende/mangelfull gjødslingsplan
  - § 11 (3): manglende/mangelfull journal over plantevernmidler
  - § 12 første setning: feilopplysning
  - § 12 andre setning: frister
  - § 7, jf. § 12

§ 11 første ledd

- Hva er avkorting?

At forvaltningen, som følge av brudd på opplysningsplikten eller unnlattelse av å oppfylle gitte pålegg, treffer vedtak om å avslå eller begrense en ytelse som foretaket ellers ville hatt krav på, eller vedtar å stanse en slik ytelse for en bestemt tid.

- Forholdet til grunnvilkåret om «vanlig jordbruksproduksjon» i forskriftens § 2.
  - Forskriftens § 13 (1) første og andre setning
- Formål:

Fastsettelsesbrevet: «*Bestemmelsen har som formål å påvirke foretaket til å legge om til en lovlig drift samt hindre at ulovlig virksomhet støttes, selv om regelverksbruddet ikke skjer på tilskuddsmyndighetenes ansvarsområde*».

VURDERINGER ETTER BESTEMMELSEN

1. Er vilkårene for å avkorte oppfylt?

- § 11 (1)

2. Hvor mye skal avkortes?

- «hele eller deler av tilskuddet». Praksis (retningslinjer i rundskriv)

ER VILKÅRENE FOR Å AVKORTE OPPFYLT?

- Fire vilkår som må drøftes

- « annet regelverk for jordbruksvirksomhet »
- « i strid med »
- « driver eller har drevet »
- « uaktsomt eller forsettlig »

§ 11 første ledd:

*« Dersom foretaket **uaktsomt** eller **forsettlig driver eller har drevet sin virksomhet i strid med annet regelverk for jordbruksvirksomhet, kan hele eller deler av det samlede tilskuddet som tilfaller foretaket avkortes.** »*

Er vilkårene for å avkorte oppfylt?

- «annet regelverk for jordbruksvirksomhet»

Fastsettelsesbrevet: «Det er kun overtredelse av regelverk som har tilknytning til produsentenes utøvelse av jordbruksdrift som kan medføre avkorting i utbetalingen. Som hovedregel vil dette omfatte regelverk innenfor Landbruks- og matdepartementets myndighetsområde. Men også regelverk underlagt andre departementer vil kunne være relevant, typisk miljø- og forurensingsregelverk. Det avgjørende er at utøvelse av jordbruksdrift er det karakteristiske for bruddet.»

Eksempler i praksis hos Landbruksdirektoratet:

- *Dyrevelferdsloven*
- *§ 19 i matloven*
- *§ 1 i forskrift om animalske biprodukter*
- *Forskrift om næringsmessig transport av dyr*
- *§§ 21 og 23 i forskrift om hold av storfe*

Er vilkårene for å avkorte oppfylt?

- «i strid med»

Fastsettelsesbrevet: «Det avgjørende vil være at ansvarlig myndighet har konstatert regelverksbruddet, og det vil ikke gjøre en forskjell om vedtaket er et pålegg om oppretting i sakens innledende fase eller et endelig vedtak fattet av klageinstansen. I en dyrevelferdssak vil for eksempel første trinn kunne være et eller flere pålegg om oppretting av et forhold. Allerede på dette stadiet vil det således kunne fattes vedtak om avkorting i tilskuddet.»

- «driver eller har drevet»

➤ § 13 første ledd andre setning

Er vilkårene for å avkorte oppfylt?

- «uaktsomt eller forsettlig»

- ❖ god tro

- ❖ Uaktsomhet: simpel og grov

- ❖ Forsett

- Praksis fra Landbruksdirektoratet

- *Sak 1: «Vedtaket viser at Mattilsynet ga foretaket flere varsler og fattet flere vedtak om pålegg om utbedring av dyreholdet. Når foretaket ikke har fulgt opp Mattilsynets vedtak om utbedringer, er Landbruksdirektoratet enig i Fylkesmannen i Nordlands konklusjon om at dette et grovt uaktsomt, om ikke et fortsettlig brudd, på annet regelverk for jordbruksvirksomhet.»*

- *Sak 2: «Som nevnt i punkt 3.3.1 stilles det strenge krav til aktsomheten til profesjonelle næringsdrivende. Et foretak plikter å kjenne til og etterfølge regelverk for dyrevelferd. Ettersom Mattilsynet ved flere anledninger siden 2009 har konstatert brudd på forskrift om hold av storfe, taler det for at foretaket har vært klar over at de har brutt regelverket. Det vektlegges i noe formildende grad at foretaket har forsøkt å innrette seg etter Mattilsynets pålegg ved å sette i stand provisoriske løsninger og at foretaket har fulgt opp flere av Mattilsynets pålegg. Vi mener derfor at foretaket ikke har opptrådt forsettlig, men grovt uaktsomt.»*

HVOR MYE SKAL AVKORTES?

- Skal vurdere:

Rundskriv 2017-28: «Kommunen skal vurdere om det er grunnlag for å avkorte tilskuddet etter forskriftens §§ 11 og 12. Saksbehandler skal vurdere avkorting på grunn av feilopplysning både for forhold oppdaget ved gjennomgang av søknaden, for forhold oppdaget gjennom de maskinelle kontrollene og for forhold oppdaget ved kontroll.»

- En vurdering i hver enkelt sak:

Rundskriv 2017-27: «Relevante momenter ved vurderingen av avkortingens størrelse er blant annet:

- *graden av skyld*
- *overtredelsens størrelse eller alvorlighet*
- *overtredelsens varighet*
- *Det må legges vekt på forholdsmessigheten mellom berettiget tilskudd og avkortingens eventuelle størrelse. Videre er det relevant å se hen til hvor nært knyttet regelbruddet er til formålet med tilskuddet.»*

Hvor mye skal avkortes?

- Aktivitetsnekt og varsel om aktivitetsnekt

Sak 1:

«Et tilfelle som det overnevnte er i kjernen av formålet bak bestemmelsen om avkorting ved brudd på annet regelverk. Når et foretak er ilagt aktivitetsnekt på grunn av konstaterte brudd på dyrevelferdsregelverket over tid, er dette et tilfelle hvor bestemmelsen gir hjemmel for en stor avkorting. Klager kan derfor ikke høres med sin anførsel om at det er en er det en uforholdsmessig tyngende reaksjon å avkorte henholdsvis 50 prosent og 100 prosent av tilskuddet for søknadsomgangene august 2014 og januar 2015.»

Sak 2:

«Fylkesmannen har avkortet 60 prosent av tilskuddsutbetalingen. Sett i forhold til alvorligheten ved varsel om aktivitetsnekt og at det har vært forhold i strid med dyrevelferdsloven over lang tid, anses denne avkorting som forholdsmessig og rimelig. Fylkesmannens avkorting opprettholdes.»

Hvor mye skal avkortes?

- Sak 3:

«Vi finner også at de to relevante bruddene er av lav alvorlighetsgrad og begrenset omfang. Etter vår vurdering faller forholdene inn i det nedre sjiktet av brudd på annet regelverk det skal avkortes for etter § 11 første ledd. Etter en helhetsvurdering vurderer vi at størrelsen på avkortingene skal reduseres til 10 % av ditt totale tilskudd for søknadsomgangen august 2015 - tilsvarende kr 51 025,- .»